

La passió de vibrar

Mireia Vidal-Conte escriu poesia partint de la ferida de la vida / PERE VIRGILI

OUSE
Mireia Vidal-Conte
Editorial: Labreu
Barcelona, 2016
Pàgines: 96
Preu: 13 euros

Mireia Vidal-Conte és poeta i lluita per ser-ho fins a les màximes circumstàncies de la seva vida, segons confessa en una entrevista on també diu que ha donat veu a un jo fragmentat i histèric, un jo curiós. Fragmentat, sí. Hi ha alguna cosa en comú que recorre els seus poemes i és la visió d'aquests fragments. Fragments de la ferida, no de la vida en el seu recorregut imaginari, parlo de la ferida de la vida, *le mal de vivre*, que dirien els francesos. La ferida no deixa lloc a la transcendència. O sí? Jo crec que sí, que el poema és la ferida en els seus darrers textos. "Escriu des del ventre. També des de la gola, des de la meua miopia o des dels ganglis. I des de la ferida. Escriu des de les veus que m'escruien." Quines veus són aquestes on ressona la de Virginia Woolf? Moltes de dones (però no totes; els lectors li coneixem altres mestres): Felícia Fuster, Alejandra Pizarnik, Marguerite Duras, Ingeborg Bachmann, Christina Rossetti, Sylvia Plath...

Ouse és el nom del riu on Woolf es va submergir per treure's la vida. A Mar del Plata, a la costa argentina, ho va fer Alfonsina Storni... Mireia Vidal-Conte s'imagina aquell cos de l'escriptora vint-i-un dies flotant; acapara la metàfora a d'altres poetes

que es van suïcidar i en el text travessa els contorns de les paraules precises; no hi ha excés de metàfores, els versos semblen tallats amb ganivet.

Deu poemes conformen la primera part, dedicats a l'escriptora anglesa, al seu cos flotant. En un diu: "Jo sé / sensacions woolfianes ser / ella i mudar." Per què sap tant la poeta d'aquestes sensacions woolfianes? Potser hem denfilar els seus altres llibres, formar-ne un farcell, com els romanços de cec, i en cadascun descobrir que reflecteix una claror diferent?

La segona part del poemari, *Altres rius*, són altres deu poemes on una cita de Rosa

Font: "El silenci de tot el que s'ha escrit sense llenguatge", ens ajuda a trobar el to, la veu calma dels versos per sentir una resplendor, el no llenguatge, potser la negativa a l'anècdota de la seva poesia; potser aquest és el vol dels seus versos, l'albatre i després l'empremta.

A *Andades*, la tercera part del poemari, el solc de fascinació per ocupar el lloc de la ferida, que Chantal Maillard, entre d'altres poetes, ha deixat en els seus llibres, apropiant-se tant del dolor, fa que els lectors quedin atrapats per aquesta idea, i rellueixen la mirada que recorre aquests versos.

La poesia de la Vidal-Conte és veloç i ens deixa el solc. Hi trobem reflexos de la seva pròpia poesia. En el recorregut, el llibre/llebres, el fragment/fragments, s'alternen en els versos. La finestreta del tren fa veure una consciència que recrea preguntes i reflexions a l'uníson.

El llibre acaba amb *Virginia, as always*. Per què en anglès? És una altra de les característiques de la poesia de Mireia, la seva pàtria és la llengua poètica d'algunes poetes, persones ferides. Com diu Antònia Vicens en el seu concís i lluent epíleg, el seu nom, mireia, en minúscules, forma part del paisatge. Orlando és ella, pot ser que vulgui transmutar-se en aquella aigua, aquell riu Ouse on hi repiquen tabús relacionats amb la sexualitat (o la no-sexualitat): "Totes les dones no són / susceptibles de ser imitades. /Orlando sí?"

Recorden *Orlando*, la novel·la que va publicar Woolf el 1928, basada en la vida de la seva amiga, Vita Sackville-West? En l'obra de Mireia Vidal-Conte, els misteris s'entrellacen entre aquarel·les i veus. Orlando és un eco més, un eco extensiu que augura un llarg recorregut en els vagons del seu excel·lent viatge poètic. *

NOVEL·LA JORDI CAPDEVILA

Pel broc gros i amb bona lletra

"Pluja que quan tocava a terra es transformava en fang i merda... Aigua neta i pura que només havia de tocar la superfície on vivien els homes per convertir-se en merda i sang que t'embrutaven fins i tot l'ànima." Una metàfora reveladora de *Recorda que moriràs*, el debut literari de Ferran Garcia [entrevistat a la pàgina 46]. Una narrativa transparent, fins i tot "neta i pura" en molts moments, que a mesura que va penetrant en l'ànima lectora es transforma en sang, brutícia, dolor, suplici i turment. La maldat i el patiment al límit explicat amb un llenguatge clar, directe, ben lligat i entenedor que resalta encara més la brutalitat humana.

El protagonista només troba comprensió i genera benaurança fent tatuatges dolorosos i es recrea en el patiment en totes les altres tasques vitals. Un suplici físic i psicològic. El propi i el dels altres. Com més escabrós i dolorós és el que envolta la condició humana, millor. Li diuen en Mosca perquè de petit arrencava les ales a les papallones. Però la seva dèria és saber per què la seva mare el va abandonar només néixer ell. El secret el guarda amb clau i forrellat el seu pare, que mai no li ha volgut explicar les causes de l'abandó.

La frustració li venia d'aquesta incògnita que parcialment trobarà resposta en les cartes secretes de la mare, que va pispar del

Ferran Garcia ha publicat la seva primera novel·la, que mostra

El món ens ho deu tot

Si el món de la cultura i del llibre, per por de represàlies, no estigués tan capficat a cedir davant de la tirania dels joves, les consignes ideològiques i les pressions econòmiques i mediàtiques, tindria temps suficient per mirar d'ordenar el caos literari del país i fixar-se en els autors d'autèntica vocació i obra més que consolidada, que és el cas claríssim del poeta, narrador, memorialista, assagista i articulista Valentí Puig, que ens acaba d'oferir la seva setena novel·la, l'excel·lent, brillant i ambiciosa *El bar de l'AVE*.

El bar de l'AVE fa temps que rondava per la imaginació de l'autor perquè arrenca d'un article amb el mateix títol publicat a la premsa barcelonina el maig del 2011. I constitueix un fragment més de l'extraordinari fris que Puig va dedicant a retratar la societat catalana, espanyola, europea i internacional en l'època moderna i contemporània. Un fris que va encetar amb la breu obra mestra *Primera fuga* (1997) i que s'ha anat intensificant a partir de *La gran rutina* (2006).

Com a novel·lista Puig s'ha estalviat els efectes histriònics, debilitadors i erosionadors de l'estètica postmoderna i sempre s'ha situat en l'esfera d'influència de la

gran novel·la europea i internacional que, amb autors referencials com Marcel Proust, Robert Musil i F. Scott Fitzgerald, es va esforçar per reconduir, sense ruptures, el realisme narratiu del segle XIX cap a fites de la modernitat indefugible.

El bar de l'AVE narra la història de la decadència i resistència de dues famílies emparentades –els Grau de Barcelona i els Pou de Mallorca– filtrada hàbilment a través dels ulls d'un altre dels grans personatges creats per Puig, Nèstor Grau. Com a rerefons històric tenim la Guerra Civil, la Transició i, sobretot, els primers anys del segle XXI, des de l'adopció de la moneda

única el 2002 fins a l'esclat de la crisi econòmica del 2008 i les seves conseqüències, que tant han desestabilitzat el nostre món.

Puig mostra el camí de la dissolució de la burgesia i l'emergència del tardocapitalisme més ferotge i implacable, amb tocs inequívocs alternats entre el sànet i l'esperpent. Ara bé, per a Puig, la situació de la societat catalana és un pretext conceptual i literari per anar molt més enllà i reflectir l'estat de la civilització occidental actual, tal com ho va fer T.S. Eliot, des de Londres, amb *La terra eixorca* (1922).

És dels pocs autors actuals que encara creuen en la incontestable i insubstituïble importància cognitiva, moral, intel·lectual, social i civilitzadora de l'art. Per això *El bar de l'AVE* salta la tanca de l'anèmia general de la narrativa del moment i proposa un model de novel·la treballada, complexa, lúcida i juganera que es basa en una relativització de la trama argumental episòdica i aposta decididament per la creació de personatges, la qualitat experiencial de les seves vides i un subtilíssim sistema de símbols que operen en profunditat, eixamplant i enriquint el text en tot moment, començant per la metàfora heroica que dona títol a l'obra.

El bar de l'AVE destaca per l'encert i el nivell de la visió general perquè ofereix una crítica impecable de la societat actual i proposa una sortida del panorama insostenible que tenim al davant, que consisteix en la coneguda passa enrere, un rearmament moral i intel·lectual, per assolir dues passes endavant, l'equilibri entre tradició i progrés. Per l'altra banda, la novel·la destaca per la barreja astuta de gèneres i subgèneres de la prosa, la capacitat de recreació d'ambients i èpoques, el domini del ritme narratiu i l'estructura subjacent. *

Valentí Puig
és periodista, crític literari, assagista, narrador, poeta...
ELISABETH MAGRE

EL BAR DE L'AVE
Valentí Puig
Editorial: Proa
Barcelona, 2017
Pàgines: 312
Preu: 18,50 euros

a un món molt particular / ORIOL DURAN

calaix del pare poc abans de fugir de la casa paterna. El seu odi al progenitor i a la Lola, amb qui es va casar el seu pare després, va generant una violència acusada que motivarà una autodestrucció física i psíquica que el deixarà mutilat per sempre.

El protagonista emprendreà aleshores un viatge sense tornada cap a l'interior dels budells cavernícoles de l'horror humà més profund. Despietat amb els personatges que l'envolten, sense compassió amb els que es va trobant i cruel amb les seves amants, que torturarà durant i després de les turbulències sexuals més transgressores. Un calidoscopi apocalíptic amb històries cruels, situacions esfereïdores i brutalitat malsana. Reflexions delirants. La maldat en la màxima precisió. Una davallada a l'infern amb històries i escenes cruels difícils de digerir, fins per receptors ben vacunats

per lectures sàdiques de sang i fetge.

No era tant la mort del seu cos el que buscava en Mosca: "Això seria la fugida màxima, la covardia absoluta, no, el que necessitava era la mort de tot allò que hi havia humà en ell. Anorrear la seva ànima. Només així restabliria l'equilibri de l'Univers...", hi llegim.

Una provocació lectora que agafa més cos amb un llenguatge lúcida, polític, precís, on l'obscenitat dels mots, de les escenes, de les històries, es va lligant amb una precisió que destil·la rigor i fins i tot brillantor narrativa. Alguns fragments poètics manllevats d'Andreu Vidal, comparacions xocants, metàfores sorprenents i una riquesa lèxica extensa i rigorosa s'ingereixen dins de la brutícia extrema que escampa el relat.

La maldat humana explicada pel broc gros i amb bona lletra. *

RECORDA QUE MORIRÀS
Ferran Garcia
Editorial: Males Herbes
Barcelona, 2016
Pàgines: 392
Preu: 17 euros